

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

KLASA: 005-01/20-01/128
URBROJ: 514-09-01-02/01-21-04

Zagreb, 29. siječnja 2021.

Temeljem članka 26. Etičkog kodeksa državnih službenika („Narodne novine“, broj 40/2011. i 13/2012.), Ministarstvo pravosuđa i uprave objavljuje

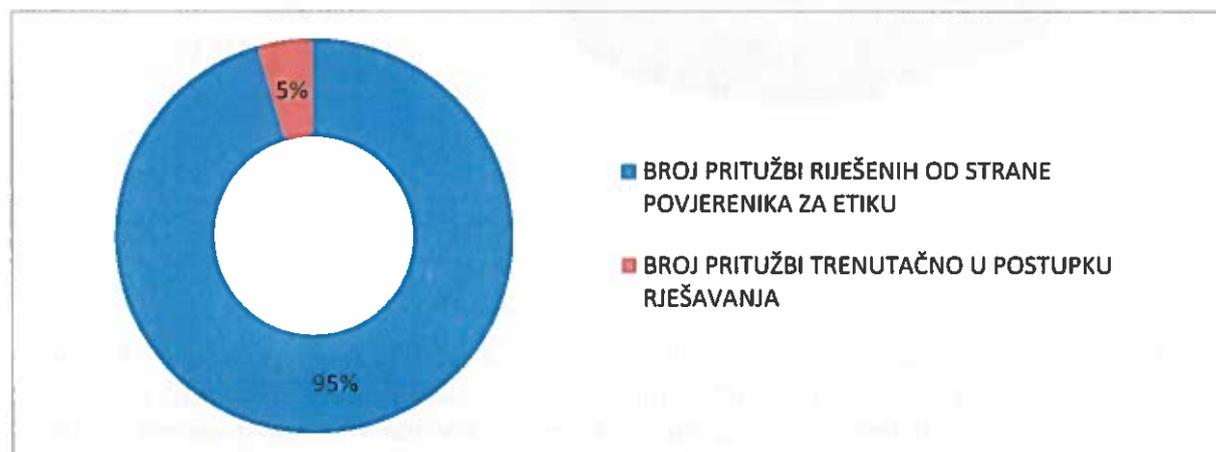
IZVJEŠĆE
O PODNESENIM PRITUŽBAMA NA NEETIČNO PONAŠANJE
DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U 2020. GODINI

Ministarstvo pravosuđa i uprave, kao tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, jednom godišnje, na temelju prikupljenih pojedinačnih izvješća svih državnih i pravosudnih tijela, priprema izvješće o podnesenim pritužbama na neetično ponašanje državnih službenika.

Prema pojedinačnim izvješćima zaprimljenih od povjerenika za etiku imenovanih u državnim tijelima, tijekom 2020. godine podneseno je ukupno 196 pritužbi na ponašanje i postupanje državnih službenika.

U odnosu na 2019. godinu kada je u državnim tijelima zaprimljeno sveukupno 276 pritužbi, u 2020. g. ih je pristiglo 29% manje.

Graf 1 – Statistika riješenosti pritužbi

7AiYd-ifZU6R0dsj_t3HZg

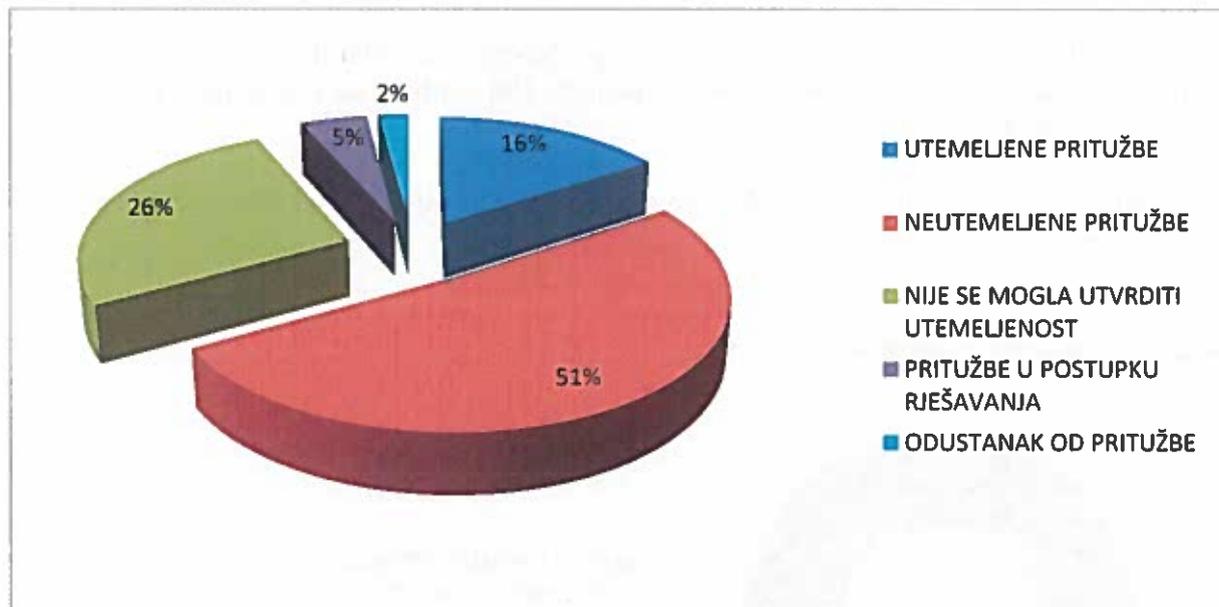
Nadležnost povjerenika za etiku

U skladu s Etičkim kodeksom državnih službenika (dalje u tekstu: Etički kodeks), čelnik državnog tijela iz reda državnih službenika imenuje povjerenika za etiku, a ovisno o ustrojstvu državnog tijela, može imenovati i više povjerenika. Povjerenik za etiku prati primjenu Etičkog kodeksa u državnom tijelu, promiče etično ponašanje, zaprima pritužbe službenika i građana podnesene zbog ponašanja državnih službenika protivnog odredbama Etičkog kodeksa, provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbi te vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama.

Građani, pravne osobe i državni službenici mogu podnijeti pritužbu na ponašanje državnog službenika za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa izravno povjereniku za etiku pisanim ili usmenim putem, ali i putem telefona i sandučića e-pošte otvorenima pri Ministarstvu pravosuđa i uprave posebno za tu namjenu. Ukoliko pritužbu zaprimi čelnik tijela, pritužbu je dužan bez odlaganja prosljediti u rad nadležnom povjereniku za etiku.

Od 196 sveukupno zaprimljenih pritužbi, povjerenici za etiku su sukladno Etičkom kodeksu državnih službenika riješili 187 pritužbi. Temeljem postupaka koje su po podnesenim pritužbama proveli povjerenici za etiku, 31 pritužba ocijenjena je osnovanom, 100 pritužbi bile su neosnovane, za 52 pritužbe osnovanost se nije mogla utvrditi, dok su u 4 slučaja građani ili službenici odustali od pritužbe. Trenutačno je, prema izvješćima povjerenika za etiku, za 9 pritužbi provjera osnovanosti još uvijek u tijeku.

Graf 2 – Prikaz zaprimljenih i rješanih pritužbi

Od ukupnog broja riješenih pritužbi, 136 pritužbi odnosilo se na ponašanje državnih službenika u ministarstvima, 30 pritužbi odnosilo se na službenike u državnim upravnim organizacijama, 1 na službenike u stručnim službama i uredima Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, a 20 na službenike u pravosudnim tijelima

7AiYd-ifZU6R0dsj_t3HZg

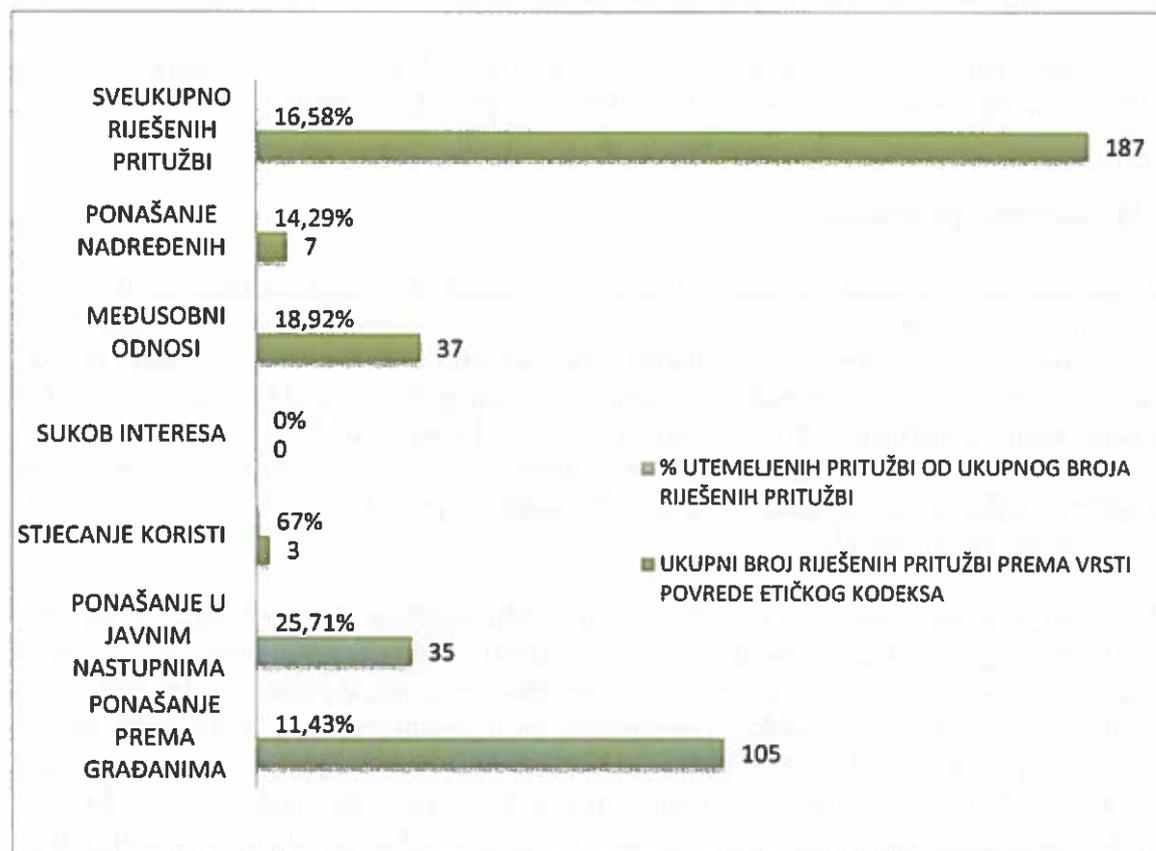
Provedba postupaka osnovanosti pritužbi

Postupak ispitivanja osnovanosti pritužbi, sukladno Etičkom kodeksu državnih službenika, provode povjerenici za etiku imenovani u državnim i pravosudnim tijelima. Prema evidenciji koju vodi Ministarstvo pravosuđa i uprave, u državnim i pravosudnim tijelima imenovano je 214 povjerenika za etiku i 14 zamjenika povjerenika za etiku. Popis i kontakti povjerenika i njihovih zamjenika dostupni su na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i uprave.

U skladu s Etičkim kodeksom državnih službenika, pritužbe se klasificiraju prema vrsti povrede, odnosno zbog načina postupanja službenika prema građanima, zbog primjene etičkih načela u međusobnim odnosima državnih službenika, odgovornosti nadređenih službenika u primjeni etičkih načela, ponašanja državnih službenika u javnim nastupima kad predstavljaju državno tijelo, zbog stjecanja materijalne ili druge koristi u obavljanju službe i zbog sukoba interesa.

Od sveukupno 187 pritužbi koje su povjerenici za etiku riješili, 6 ih je podneseno anonimno. S obzirom na vrstu povrede Etičkog kodeksa, najviše pritužbi rješavanih od strane povjerenika za etiku odnosilo se na ponašanje službenika prema građanima, točnije 105 pritužbi. Zbog međusobnih odnosa službenika podneseno je 37 pritužbi, 35 na ponašanje državnih službenika u javnim nastupima, 7 pritužbi odnosilo se na ponašanje nadređenih službenika i 3 na nedopušteno stjecanje materijalne ili druge koristi. Tijekom 2020. g. povjerenici za etiku nisu zaprimili ni rješavali niti jednu pritužbu zbog mogućeg sukoba interesa državnih službenika.

Graf 3 – Pritužbe prema vrsti povrede Etičkog kodeksa

U skladu s odredbama Etičkog kodeksa državnih službenika, ukoliko povjerenik za etiku na temelju prikupljenih dokaza u postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe ocijeni da su navodi iz podnesene pritužbe osnovani, utoliko će predložiti čelniku tijela poduzimanje mjera spram službenika koji je postupio ili se ponašao neetično.

U odnosu na 2019. godinu tijekom koje su povjerenici za etiku od ukupnog broja riješenih pritužbi utvrdili utemeljenost za 14,23% pritužbi, broj utemeljenih pritužbi tijekom 2020. je porastao na 16,58%.

Na temelju provedenih postupaka povjerenika za etiku, od 31 utemeljene pritužbe, protiv 4 službenika je pokrenut postupak zbog lake povrede službene dužnosti, dok je zbog teške povrede službene dužnosti pokrenuto 5 postupaka. U 19 slučajeva su državni službenici pisanim putem upozoreni na neetično ponašanje, a usmeno ili razgovorom s nadređenim službenikom upozoreno je 3 službenika. Treba spomenuti da pojedini povjerenici za etiku predlažu da se državne službenike usmeno upozori i u slučajevima kada protiv njih nije podnesena službena pritužba, na temelju indicija da su kršili odredbe Etičkog kodeksa ili preventivno. U pojedinim slučajevima povjerenici osobno razgovaraju sa službenicima, usmeno ih upozoravaju i očituju se putem elektroničke pošte o rezultatima provedenog ispitnog postupka.

Potrebno je istaknuti da povjerenici za etiku, kada utvrde osnovanost pritužbe, predlažu sankciju koju potom izriče čelnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti. Međutim, čelnik tijela može donijeti odluku o lakoj povredi službene dužnosti odnosno pokrenuti postupak zbog teške povrede službene pred nadležnim službeničkim sudom i bez provedenog postupka ispitivanja osnovanosti pritužbe od strane povjerenika za etiku.

U prilogu ovog izvješća nalazi se pregled broja zaprimljenih i riješenih pritužbi te mjera poduzetih na temelju postupaka provedenih od strane povjerenika za etiku.

Ministarstvo pravosuđa i uprave

Pritužbe na neetično ponašanje državnih službenika zaposlenih u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima građani i službenici, osim izravno povjerenicima za etiku, upućuju i nadležnom tijelu državne uprave za službeničke odnose. Pritužbe se zaprimaju putem otvorenog telefona, na adresu e-pošte otvorenu za tu namjenu te običnom poštom. Tako zaprimljene pritužbe, sukladno odredbi Etičkog kodeksa državnih službenika, prosljeđuju se povjerenicima za etiku u kojima su zaposleni službenici na koje se pritužbe odnose, te inspekcijskim službama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama s javnim ovlastima itd.

U 2020. godini je pisanim putem – poštom na adresu Ministarstva, elektroničkom poštom na adresu pritužbe@mpu.hr i putem otvorenog telefona: 0800-0304 pristiglo ukupno 612 pritužbi i upita od kojih ih se 74 odnosilo na možebitno neetično ponašanje državnih službenika te su isti sukladno odredbi Etičkog kodeksa prosljeđeni na nadležni postupak povjerenicima za etiku ili u tijela javne vlasti. 118 pritužbi se odnosilo na ponašanje i postupanje javnih službenika te službenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno zaposlenika u javnoj upravi i javnom sektoru na koje se ne primjenjuje Etički kodeks državnih

7AiYd-ifZU6R0dsj_t3HZg

službenika dok se 343 pritužbi odnosilo na organizaciju rada tijela javne vlasti. Navedene pritužbe proslijeđene su tijelima u kojima rade zaposlenici na koje se pritužba odnosila odnosno na čiji su se rad građani pritužili. Također je zaprimljeno i odgovoreno na 77 upita građana i službenika.

Pregled s podacima o pritužbama zaprimljenim u Ministarstvu pravosuđa i uprave u prilogu je ovog Izvješća.

Pohvale

Ministarstvo pravosuđa i uprave na adresu elektroničke pošte pohvale@mpu.hr zaprima pohvale građana na rad državnih službenika. Tijekom 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave zaprimilo je 11 pohvala za državne službenike, dok su 11 pohvala građani izravno uputili povjerenicima za etiku koji su pohvale proslijeđili službenicima.

Postupci pred službeničkim sudovima

Sukladno Zakonu o državnim službenicima¹, ponašanje državnih službenika suprotno Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe² te obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela³ smatraju se teškim povredama službene dužnosti o kojima u prvom stupnju odlučuje Službenički sud, a u drugom stupnju Viši službenički sud. Postupak zbog teške povrede službene dužnosti pokreće čelnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti danom predaje zahtjeva za pokretanje postupka nadležnom službeničkom sudu.

Budući da neki od tako pokrenutih postupaka nisu nužno prošli postupak ispitivanja od strane povjerenika za etiku, Ministarstvo pravosuđa i uprave zatražilo je podatke i o tim postupcima te broju izrečenih kazni zbog teške povrede službene dužnosti.

Odgovornost za povrede službene dužnosti, koja u sebi uključuje i disciplinske sankcije za povrede službene dužnosti, za državne službenike i namještenike generalno je uređena lex-om specialis odnosno Zakonom o državnim službenicima. Međutim, s obzirom na specifičnosti djelokruga i nadležnosti pojedinih državnih tijela, disciplinska odgovornost uređena je i nekim drugim posebnim zakonima, kao npr. Zakonom o policiji⁴, Zakonom o carinskoj službi⁵ ili Zakonom o vanjskim poslovima⁶. Temeljna obveza službenika, koja proizlazi iz navedenih zakona, je postupanje na temelju zakona i drugih propisa donesenih temeljem zakona.

Kako je Zakonom o sustavu državne uprave⁷, koji je stupio na snagu 18. srpnja 2019., utvrđeno povjeravanje pojedinih poslova državne uprave iz nadležnosti ureda državne uprave

¹ „Narodne novine“, br. 92/2005, 107/2007, 27/2008, 34/2011 – Zakon o Registru zaposlenih u javnom sektoru, 49/2011, 150/2011, 34/2012, 49/2012, 37/2013, 38/2013, 1/2015, 138/151/2015, 61/2017 i 70/2019; dalje: ZDS

² čl. 99. st. 1. toč. 13. ZDS-a

³ čl. 99. st. 1. toč. 11. ZDS-a

⁴ „Narodne novine“, br. 34/2011, 130/2012, 89/2014, 151/2014, 33/2015, 121/2016 i 66/2019

⁵ „Narodne novine“, br. 68/2013, 30/2014, 115/2016, 39/2019 i 98/2019

⁶ „Narodne novine“, br. 48/1996, 72/2013, 127/2013, 39/2018 i 98/2019

⁷ „Narodne novine“, br. 66/2019

županijama budući da su prestali sa radom uredi državne uprave u županijama koji su obavljali uredske i druge poslove u Osječko-baranjskoj, Primorsko-goranskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji, pa je tako i za službenički sudove u Osijeku, Rijeci i Splitu, Vlada Republike Hrvatske sukladno Zakonu o državnim službenicima donijela novu Odluku⁸ o ustrojavanju Službeničkog suda i Višeg službeničkog suda. Novom Odlukom umjesto dosadašnjih službeničkih sudova u Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu, ustrojen je jedan službenički sud za odlučivanje o teškim povredama službene dužnosti državnih službenika i namještenika u prvom stupnju i lakim povredama službene dužnosti te udaljenju iz službe državnih službenika i namještenika i u drugom stupnju te Viši službenički sud kao drugostupanjsko tijelo.

Tijekom 2020. godine pred **Službeničkim sudom** pokrenuto je sveukupno 26 postupaka zbog teške povrede službene dužnosti iz čl. 99., st. 1., toč. 11. i 13. Zakona o državnim službenicima. Od ukupnog broja postupaka, 21 postupak pokrenut je zbog ponašanja državnog službenika suprotnog Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe, doneseno je 7 prvostupanjskih rješenja od čega 5 s izrečenom novčanom kaznom. 5 postupaka pokrenuto je zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela, donesena su 2 prvosupanjska rješenja te je izrečena 1 novčana kazna.

Viši službenički sud je tijekom 2020. godine zbog povrede odredbi čl. 99., st. 1., toč. 11. i 13. Zakona o državnim službenicima, odnosno zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika te ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe, rješavalo 12 predmeta od kojih je u 2 predmeta prvostupanjsko rješenje preinačeno na način da se službenik oslobađa odgovornosti. Žalba je odbijena u 5 predmeta dok je u isto toliko predmeta prvostupanjsko rješenje poništeno i vraćeno na ponovni postupak sudu prvog stupnja.

U **Ministarstvu unutarnjih poslova** ustrojena je **Služba disciplinskog sudovanja** u okviru koje djeluju prvostupanjski i drugostupanjski disciplinski sud pred kojima tijekom 2020. nije vođen niti jedan disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti povodom podnesenih pritužbi na neetično postupanje policijskih službenika odnosno zbog nedoličnog ponašanja u službi ili izvan službe kada šteti ugledu policije (sukladno Zakonu o policiji, čl. 96., st. 1, točka 7.).

Pred **Službeničkim sudom za državne službenike sustava izvršavanja kazne zatvora u Ministarstvu pravosuđa i uprave** tijekom 2020. pokrenuta su 2 postupka zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe. Postupci su još uvijek u tijeku. Pravomoćno je okončan jedan postupak započet 2019. godine na način da je službenik oslobođen odgovornosti.

Pred **Prvostupanjskim disciplinskim sudom Carinske uprave** tijekom 2020. godine pokrenuto je 9 disciplinskih postupaka za utvrđivanje teške povrede službene dužnosti zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika odnosno zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe od kojih su dva okončana donošenjem rješenja kojima su državnim službenicima izrečene novčane kazne. Također su okončani postupci i za tri

⁸ „Narodne novine“, br. 123/2019

postupka pokrenuta tijekom 2019. g. donošenjem rješenja u kojima su državnim službenicima izrečene novčane kazne.

Drugostupanjski disciplinski sud Carinske uprave je tijekom 2020. zaprimio i vodio 1 postupak utvrđivanja odgovornosti za tešku povredu službene dužnosti iz čl. 99., st. 1., toč. 11. i 13. Zakona o državnim službenicima odnosno čl. 102., st. 1., toč. 7., 11. i 12. Zakona o carinskoj službi. U postupku je potvrđeno rješenje Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave te je utvrđena teška povreda službene dužnosti i izrečena novčana sankcija.

Etičko povjerenstvo

Etičko povjerenstvo je neovisno tijelo nadležno za promicanje etičkih načela u državnoj službi čije članove imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine. Ministarstvo pravosuđa i uprave, sukladno Etičkom kodeksu državnih službenika, obavlja administrativne poslove za Etičko povjerenstvo.

Tijekom 2020. godine Etičko povjerenstvo je riješilo ukupno 32 predmeta podnesenih zbog nezadovoljstva odgovorom čelnika tijela, kašnjenja roka dostave odgovora, možebitnog neetičnog ponašanja povjerenika za etiku ili čelnika koji je državni službenik te upita etičkih povjerenika vezanih uz provedbu Etičkog kodeksa. Podaci o ulozi, djelokrugu rada i sastavu, te izvješća o održanim sjednicama i radu Etičkog povjerenstva objavljuju se na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i uprave.

Prilog:

- Tablični prikaz zaprimljenih i rješavanih pritužbi na ponašanje i postupanje državnih službenika te postupaka vođenih pred službeničkim sudovima u 2020. g.

7AiYd-ifZU6R0dsj_t3HZg

Tablični prikaz zaprimljenih i rješanih pritužbi na ponašanje i postupanje državnih službenika te postupaka vođenih pred službeničkim sudovima

I. Pregled zaprimljenih pritužbi povjerenika za etiku

BROJ OSNOVANIH PRITUŽBI	31
BROJ NEOSNOVANIH PRITUŽBI	100
BROJ PRITUŽBI ZA KOJE SE NIJE MOGLA UTVRDITI OSNOVANOST	52
BROJ ODUSTANAKA OD PRITUŽBE	4
BROJ PRITUŽBI U POSTUPKU RJEŠAVANJA	9
SVEUKUPNO ZAPRIMLJENIH PRITUŽBI	196

II. Pregled rješanih pritužbi povjerenika za etiku

a) Pregled broja rješanih pritužbi prema državnim i pravosudnim tijelima

SVEUKUPNO	MINISTARSTVA	DRŽAVNE UPRAVNE ORGANIZACIJE	STRUČNE SLUŽBE I UREDI VLADE I SABORA	PRAVOSUDNA TIJELA
187	136	30	1	20

b) Pritužbe prema vrsti povrede Etičkog kodeksa

SVEUKUPNO	PONAŠANJE PREMA GRAĐANIMA	PONAŠANJE U JAVNIM NASTUPIMA	STJECANJE KORISTI	SUKOB INTERESA	MEĐUSOBNI ODNOSI	PONAŠANJE NADREĐENIH
187	105	35	3	0	37	7

c) Pritužbe prema načinu podnošenja

POTPISANE	181
ANONIMNE	6

d) Pritužbe prema načinu slanja i zaprimanja

PISANIM PUTEM	TELEFONOM	E-POŠTOM	USMENO
54	17	106	10

e) Kome su poslane pritužbe

ČELNIKU ¹	POVJERENIKU ZA ETIKU	MINISTARSTVU UPRAVE
96	62	29

¹ Čelnik tijela, Ministarstvo pravosuđa i uprave ili neko drugo državno tijelo obavezno prosjeđuju pritužbu nadležnom povjereniku za etiku.

III. Osnovanost pritužbi

a) Pritužbe ocijenjene osnovanima

SVEUKUPNO	PONAŠANJE PREMA GRAĐANIMA	PONAŠANJE U JAVNIM NASTUPIMA	STJECANJE KORISTI	SUKOB INTERESA	MEĐUSOBNI ODNOSI	PONAŠANJE NADREĐENIH
31	12	9	2	0	7	1

b) Pregled poduzetih mjera temeljem prijedloga od strane etičkih povjerenika

SVEUKUPNO POHVALA	SVEUKUPNO SANKCIJA	TEŠKA POVREDA SLUŽBENE DUŽNOSTI	LAKA POVREDA SLUŽBENE DUŽNOSTI	PISANO UPOZORENJE	MJERA KOJA NIJE DEFINIRANA ETIČKIM KODEKSOM ²
11	31	5	4	19	3

IV. Pritužbe zaprimljene u Ministarstvu pravosuđa i uprave³

Broj pritužbi, upita i pohvala zaprimljenih putem pošte na adresu Ministarstva pravosuđa i uprave, Maksimirska 63, Zagreb, e-pošte na adrese: pritužbe@mpu.hr, pohvale@mpu.hr i otvorenog telefona: 0800-0304

UKUPAN BROJ PRITUŽBI, UPITA I POHVALA	PRITUŽBE PREUSMJERENE NA POVJERENIKE ZA ETIKU* ILI TIJELA JAVNE VLASTI ⁴	PRITUŽBE NA JAVNE I LOKALNE SLUŽBENIKE	PRITUŽBE NA ORGANIZACIJU RADA TIJELA JAVNE VLASTI	UPITI I INFORMACIJE	POHVALE
623	74	118	343	77	11

Izvor: Interna evidencija Službe za etiku i integritet (pretinac-pošte pritužbe@mpu.hr, pohvale@mpu.hr, otvoreni telefon 0800 0304 i pošta)

² Na primjer usmeno upozorenje ili razgovor s nadređenima.

³ Sukladno Etičkom kodeksu, Ministarstvo uprave zaprimljene pritužbe prosjeđuje etičkim povjerenicima u državnim i pravosudnim tijelima u kojima su zaposleni službenici na koje se pritužbe odnose.

⁴ Za dio zaprimljenih pritužbi građani su se odlučili, prema uputama službenika koji odgovaraju na pozive, pritužbe podnijeti izravno etičkim povjerenicima ili tijelima javne vlasti u kojima su službenici zaposleni.

V. Službenički sudovi

Pregled postupaka vođenih zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe i zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela

	SLUŽBENIČKI SUD	VIŠI SLUŽBENIČKI SUD	SLUŽBA DISCIPLINSKOG SUDOVANJA MUP-A	SLUŽBENIČKI SUD ZA DRŽAVNE SLUŽBENIKE SUSTAVA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA U MINISTARSTVU PRAVOSUĐA I UPRAVE	PRVOSTUPANJSKI DISCIPLINSKI SUD CARINSKE UPRAVE	DRUGOSTUPANJSKI DISCIPLINSKI SUD CARINSKE UPRAVE
BROJ POKRENUTIH POSTUPAKA	26	12	0	2	9	1
BROJ OKONČANIH POSTUPAKA	9	12	0	0	2	1
PODUZETE MJERE – NOVČANA KAZNA	6	0	0	0	2	1

